



Samenwerken en kennis delen is van essentieel belang in de groene ruimte. Van links naar rechts: Joan Prosman (Agro de Arend), Robert Prins (Van Dijk Groenvoorzieningen), Jan Krijnen (Advanta) en Johan Ossendrijver (gemeente Barneveld).

Graskruidenvegetatie: het groen van de toekomst

De verhouding tussen grijs en groen is in Nederland niet altijd in balans, zeker in de stad. Groen-beheerders, stedenbouwers en landschapsarchitecten zijn daarom op zoek naar initiatieven en mogelijkheden om meer groen te creëren in stedelijke gebieden. Bij het ontwikkelen van wijken krijgt natuur een grotere plaats toebedeeld, juist om voor de toekomst een fijn leefklimaat te creëren en bewoond gebied te laten meebewegen met de invloeden van het klimaat.

Auteur: Jan Krijnen

De laatste jaren is er steeds vaker sprake van weersextremen. Denk aan clusterbuien of bijzonder warme dagen in de zomer. Het toepassen van voldoende en diverse vegetatie in stedelijk gebied kan helpen om de effecten hiervan te reguleren. In nieuw ontwikkelde wijken worden bijvoorbeeld vaak wadi's aangelegd; een wadi is een plaats die water bergt en zuivert, zodat het daarna langzaam door de ondergrond wordt opgenomen. Ook retentievijvers winnen aan populariteit. Deze vijvers worden aangelegd om tijdens en na hevige regenval het hemelwater op te vangen.

Zaaimoment bepalend

Rondom zo'n wadi of retentievijver hoort geschikte vegetatie; dan denken we vooral aan graskruidenvegetatie. De combinatie van gras en kruiden zorgt voor een stabiele bodembedekking (de grassen) en een mooie uitstraling

door de bloeiende soorten (de kruiden). Het zaaimoment is sterk bepalend voor het succes van een graskruidenmengsel. Dit jaar viel het op veel plaatsen goed uit dat er in het voorjaar werd gezaaid. Door het wisselvallige weer zat er genoeg vocht in de grond om zowel het gras als de kruiden goed te laten kiemen. Wordt er een droog voorjaar of een droge zomer voorspeld, dan raad ik aan om in het najaar te zaaien. Dan zijn de omstandigheden ideaal voor de kieming en groei van het mengsel.

Geen Keukenhof

De gemeente Barneveld stelt biodiversiteit al jaren centraal in haar visie op het openbaar groen. Johan Ossendrijver, vakspecialist bomen, bermen en sloten, vertelt over een nieuwbouwproject in Voorthuizen: 'Bij dit project is gebruikgemaakt van nieuwe inzichten over openbaar groen. Daarbij denk ik aan het schei-

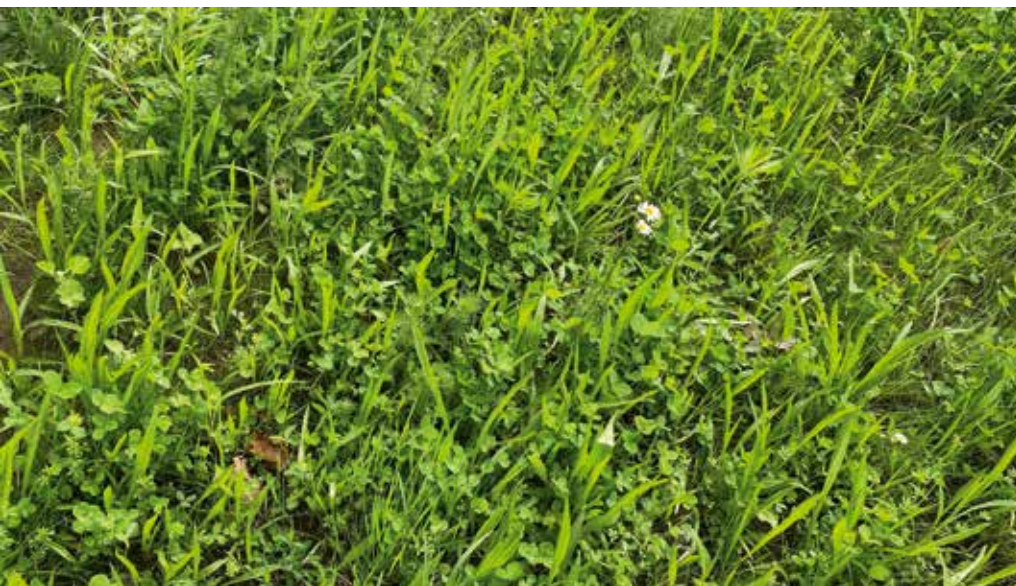
den van schoon en vuil water en natuurlijke inrichting met aandacht voor wateropvang. De praktische toepassing is heel belangrijk. Zo moet je voor kruiden- of bloemenvegetatie een plaats kiezen waar die tot zijn recht komt. Ook het managen van de verwachtingen is belangrijk: verwacht geen vegetatie zoals de kleurrijke bloemen in de Keukenhof.'

De opstart

Bij het opstarten van een project zijn meerdere partijen betrokken. In dit geval werd Advanta al in de adviesfase bij de invulling van de wadi in Voorthuizen betrokken door Robert Prins van Van Dijk Groenvoorzieningen. Ook Joan Prosman van Agro de Arend had een adviserende rol bij de totstandkoming van dit project in de gemeente Barneveld. Deze drie partijen zorgen samen voor de levering van het zaad, maar ook voor kennis, advies en service. Samenwerking is dus essentieel.

Hoe staat het project ervoor?

We staan in de wadi in Voorthuizen, die in april dit jaar is ingezaaid. Iedereen is tevreden over hoe de vegetatie erbij staat. Op de gebiedseigen zandgrond is gekozen voor het inzaaien van een kruidenmengsel met klaver, weegbree, korenbloem, boterbloem en het grasmengsel Advanta Tredvast. Het hemelwater is overal afgekoppeld; dat loopt over de weg naar de wadi. De wadi heeft zijn nut al bewezen met de



Project 1: wadi in Voorthuizen. In deze wadi is een kruidenmengsel ingezaaid met een natuurlijke uitstraling, in combinatie met het extensieve grasmengsel Advanta Tredvast, bestaande uit veldbeemd en roodzwenk. Dit is een toekomstbestendige combinatie, die het goed doet in wadi's.



Project 2: begraafplaats Barneveld. Bij de aanleg van een nieuwe begraafplaats in Barneveld is gekozen voor een ruimtelijke opzet met veel plaats voor groen. Ook hier is het grasmengsel Tredvast ingezaaid. Het traagkiemende mengsel heeft even nodig om op gang te komen, maar investeren in het begin levert later winst op.

overstort, dit voorjaar. De uitgangspositie van de graskruidenvegetatie is goed voor het eerste jaar. Door de schrale bodem is er een minder snelle groei, maar het wisselvallige weer heeft gezorgd voor voldoende vocht in de bodem en daarmee een goede opkomst van de grassen en kruiden. Twee jaar onderhoud door de aan- nemer maakt deel uit van het bestek. 'Aan het begin van het project wordt een nulbeurt uit- gevoerd', vertelt Prins. 'En gedurende die twee

jaar zijn er doorlopend monitoringsmomenten. We zitten ook in de wijken hieromheen, dus rijden regelmatig langs om te zien wat er nodig is. Na die twee jaar kijken we naar de soorten en de ontwikkeling. Het eindbeeld is vastge- legd.'

Maaien is maatwerk

'Er blijft een spanningsveld als het om maaien gaat', zegt Ossendrijver. 'Je kunt maaien op

vaste data, maar je kunt ook kijken naar de omgeving en wat er staat. Als je te vroeg in het jaar maait, ligt vergrassing op de loer.' Prosman: 'Dit is echt maatwerk; ieder project vraagt om een andere aanpak. Verkeersveiligheid is altijd belangrijk, maar ook andere factoren moet je meenemen.' 'Sinusmaaïen zou hier ook geschikt zijn', vult Prins aan. 'Het is belangrijk om de personeelsleden mee te krijgen, zodat ze gaan meedenken over het onderhoud en zelf per project het moment van ingrijpen bepalen. In deze gemeente heeft ieder dorp en iedere wijk een eigen voorman die zijn gebied monitort', vertelt Ossendrijver.

Enthousiasme

Ossendrijver: 'Bewustwording is belangrijk. Je ziet in de praktijk dat kruidenvegetatie door bewoners al snel als "rommel" wordt gezien. Anderzijds: als de gemeente gaat maaïen wanneer er veel staat te bloeien, staat er in de krant: Gemeente maait alle bloemen weg. Daar ligt dus een spanningsveld, want bewoners willen wel biodiversiteit. Mijn visie is: zien doet verkopen. Als je als gemeente enthousiast bent, werkt dat door in je verhaal. Dan heeft het project een veel grotere slagingskans.'


ADVANTA®

www.advantaseeds.nl




BE SOCIAL
Scan, lees & deel!